

ze dne 31. března 1918 čís. 128 ř. z. Rekursní soud potvrdil usnesení první stolice z těchto důvodů: Ustanovení § 1 zákona ze dne 31. března 1918 čís. 28 ř. z. neplatí o všech příslušnících ozbrojené moci, jsou-li pohřešováni, nýbrž jen o těch, kteří byli účastníky v nynější válce. Koho jest považovati za účastníka ve válce, zákon výslovně nepraví, z odstavce druhého § 1 cit. zákona jest však zjevno, že za účastníky ve válce pokládati jest jen vojiny, kteří byli u ozbrojené moci v poli neb na jiném místě válečného území, kde se přihodily zvláštní válečné události. O vojínu, který sloužil v zázemí, nelze říci, že se účastnil války.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Usnesení obou nižších stolic odpovídají zákonu a jest výklad, jež usnesení druhé stolice dává prvnímu odstavci § 1 zákona ze dne 31. března 1918, čís. 128 ř. z. správným a duchu zákona odpovídajícím; kdyby zákon měl se vztahovati na veškeré příslušníky branné moci vůbec, nebylo by zapotřebí, by kromě tohoto požadavku ještě zvláště vytýkal, že příslušník branné moci musí býti »účastníkem v přítomné válce«, a jest proto odůvodnění usnesení druhé stolice, které pojem účastníka ve válce vykládá ze vztahu odstavce druhého a prvního citovaného zákona, plně přisvědčiti.

Čís. 337. ✓

Zákon o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. z.

Příhoda v dopravě, bylo-li kromobyčejným deštěm jisker ze stroje vlaku zapáleno stavení a při požáru byl člověk zraněn aneb usmrčen.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1919, Rv I 529/19.)

Za jízdy vlakem vychrlil stroj celý chomáč jisker, jež zapálily doškovou střechu domku, vzdáleného od trati 63 m. V domku byly malé děti, jež sběhnuvšími se lidmi byly ze stavení vyneseny. Při tom spadly se střechy hořící došky a způsobily dětem těžké popáleniny. K žalobě dětí uznaly všechny tři stolice, že náhradní nárok proti dráze jest po právu. První stolice vyslovila se v důvodech v ten smysl, že sršení jisker z komínu jedoucí lokomotivy jest zjevem obvyklým při provozování vozby na železnici, že tudíž nejedná se o událost v provozu vozby, kterou by zranění žalobců přivoděno bylo bývalo, to tím méně, poněvadž v tomto případě není ani příčinné souvislosti mezi příčinou a následky, totiž mezi tvrzenou událostí v provozu vozby a poškozením žalobců, neboť popálení žalobců nebylo způsobeno jiskrami z komínu lokomotivy, nýbrž hořícími došky spadnuvšími se střechy domku; uznala však, že strojevůdce počínal si neodbornicky, že takto škodu zavinil a dráha že ručí za jeho zavinění. Odvolací soud uznal žalobní nárok za odůvodněný v první řadě dle zákona o ručení železnic, odůvodniv své stanovisko takto: Znaleckým posudkem jest ovšem potvrzeno, že vylétání jisker z lokomotivy jedoucího vlaku jest pravidelným úkazem souvise-

jícím s provozem železnic. Srší-li však celé chomáče jisker tak, že na vzdálenost 63 m mají té žhavosti, že ihned celá strana domku jest v plamenech, což vše jest zjištěno, nelze mluvit o nezbytné pravidelnosti v provozu železnic, nýbrž o nepravidelnosti výkonu, jakou má na zřeteli § 1 zákona ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. z. Proto znalec, předpokládaje normální vylétání jisker, nevěřil, že by mohly na takovou vzdálenost zapáliti. Jest však dokázána i příčinná souvislost mezi touto příhodou v dopravě a poškozením žalobců na těle, neboť jen proto, že jiskry z lokomotivy došky zapálily, tyto na děti spadly a je popálily, jak zjištěno jest. Zbývá pak jen otázka, je-li dráha osvobozena z důvodů § 2 zákona ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. z. Žalovaný erár se v tom směru odvolává jen na vyšší moc, o té však proto nelze mluvit, poněvadž dle znaleckého posudku lze žhavosti zápalnosti jisker z lokomotivy, když ne úplně zabrániti, tedy ji alespoň zmírniti a jen o to zde jde. Jest tudíž dle § 1 zákona z 5. března 1869 čís. 27 ř. z. náhradní nárok žalobců co do důvodu prokázán. Námitka, že následky události nenastaly v oblasti železnice, není v citovaném zákonu odůvodněna, vždyť jest zjištěno, že událost sama se v oblasti té stala a to rozhoduje. Mimo to odvolací soud uznal ve shodě s prvou stolicí na zavinění strojvůdce a shledal jako další důvod žalobního nároku ustanovení § 10 písm. b) min. nařízení ze dne 14. září 1854 čís. 238 ř. z. o koncesování železnic.

Nejvyšší soud vycházel mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. vytýká žalovaná strana, že soud odvolací dochází k názoru, že létání jisker z lokomotivy jest událostí v provozu železnic dle zákona o povinném ručení drah ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. z., názoru to, snad poprvé prý v judikatuře vyslovenému, kdyžť všeobecně se uznává, že létání jisker z komína parostroje jest úkazem zcela obyčejným, pravidelně se vyskytujícím, a znalci se vyslovují, že tomu vůbec nelze zabrániti; událost v dopravě však vyžaduje, by se stalo něco mimořádného, kromobyčejného, což se odchyluje od zjevů vyskytujících se každodenně v dopravě. Než dovolatel podkládá tu rozsudku odvolacímu něco, co v něm vůbec není vysloveno. Vždyť soud odvolací připouští, že vylétání jisker ze stroje jedoucího vlaku jest úkazem pravidelným, s provozem železnic souvisejícím, dodává však, že, srší-li celé chomáče jisker tak, že na vzdálenost 63 m mají té žhavosti, že ihned celá strana domku jest v plamenech, což vše jest zjištěno, nelze mluvit o nezbytné pravidelnosti v provozu železnic, nýbrž o nepravidelnosti výkonu, jakou má na zřeteli § 1 zákona ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. z., pročez i znalec, předpokládaje pravidelné vylétání jisker, nevěřil, že by mohly na takovou vzdálenost zapáliti. S tímto názorem dlužno tím spíše souhlasiti, když se shoduje s výkladem, jež dovolatel sám dává pojmu příhody v dopravě. Soud dovolací připojuje se i k dalším úvahám, z nichž soud odvolací dospívá k závěrku, že náhradní nárok žalobců jest dle § 1 zákona ze dne 5. března 1869 č. 27 ř. z. co do důvodu prokázán. Poukazujíc v tom směru k rozhodovacím důvodům rozsudku v odpor vzatého, dodává se k nim proti vývodům spisu dovolacího jen ještě toto: Názor, že dlužno z pojmu příhody v do-

pravě vyloučiti takové události, které se staly mimo okrah železniční, jest zcela správný, zde však událost, t. j. sršení celých chomáčů jisker stala se v okruhu železničním a jen následky této události nastaly mimo zařízení dráhy, čímž však náhradní nárok dle zákona o povinném ručení železnic není vyloučen. Tvrzení, že pod pojem příhody v dopravě lze zahrnouti jen takové události, které se přihodily bezprostředně při provozu, nemá opory v zákoně; ostatně jest v tomto případě i tento předpoklad dán, neboť sršení chomáčů jisker ze stroje přihodilo se bezprostředně při provozu. Mylný jest konečně i názor dovolatelův, že dle zákona o povinném ručení železnic musí tu býti taková událost v provozu, která přímo vede k poranění neb usmrcení člověka a působí přímo na tělo lidské. Názor ten odporuje jak smyslu, tak i doslovu zákona. Zákon nežádá, by poranění neb usmrcení člověka bylo »způsobeno« příhodou v dopravě, nýbrž aby jí bylo »přivoděno«. Poruchu tělesné integrity však přivádí každá událost, bez které porucha nebyla by nastala, ať již událost působila sama o sobě nebo spolu s jinými, a ať měla v zápětí poslední stav, jenž bezprostředně předcházel nebo stav dřívější, z něhož poslední teprve vzešel. V tomto případě poranění žalobců bez události v dopravě, totiž bez kromobyčejného sršení chomáčů jisker ze stroje nebylo by nastalo, neboť kdyby nebyly chomáče jisker dopadly na střechu, nebyly by došky chytly, a kdyby se nebylo tak stalo, nebyly by hořící došky spadly na žalující děti a je popálily. Příčinná souvislost mezi událostí v dopravě a poraněním žalobců jest tedy nade vší pochybu prokázána. Když podle toho, co uvedeno, nárok žalobní zákonem ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. z. jest odůvodněn, není třeba zabývat se otázkou, zdali by žalovaný erár ručil také podle nařízení ze dne 14. září 1854 čís. 238 ř. z., pročez příslušné vývody dovolacího spisu se pomíjejí.

Čís. 338.

Lhůty § 933 obč. zák. platí i pro nárok na náhradu zaviněné škody porozumu poslední věty prvního odstavce § 932 obč. zák.

Plněna-li jiná věc, než bylo ujednáno, není nárok na náhradu škody, jež byla tím způsobena, nárokem ze správy, nýbrž nárokem z nesplnění smlouvy.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1919, Rv I 540/19.)

Žalobce zakoupil u žalovaného vagon uhlí. Žalovaný objednávku sice vyřídil, ale zjištěno, že co dodáno, nebylo uhlím, nýbrž prachem, smíseným silně s opukou, pokud se týče břidlou, smísenou s hlínou. Následkem toho vzal žalovaný zásilku zpět. Po více než šesti měsících podána žaloba, jíž žalobce domáhal se náhrady marně vynaložených nákladů dopravních. Prvá stolice uznala dle žaloby a vyvrátila námitku promlčení žalobního nároku poukazem k tomu, že nejedná se o nárok ze správy, nýbrž o nárok na náhradu škody. — Odvolací soud žalobu zamítl, vycházeje z právního názoru, že žalobní nárok jest nárokem ze správy a tudíž promlčen. Toto své stanovisko odůvodnil odvolací soud v podstatě takto: